

Straff

OM ARBETSMATERIALET

Det här är ett arbetsmaterial till boken *Straff* av Ann-Helén Laestadius. Materialet är tänkt som ett stöd i undervisningen.

I lärardelen finns information om boken och författaren, samt muntliga uppgifter. I elevdelen finns en ordlista med uppgifter, grammatikövningar, läsförståelsefrågor och skrivuppgifter.

OM BOKEN

När barnen till renskötarna är sju år skickas de i väg på nomadskola. Trygghet ersätts med skam, våld och hot. Deras språk är förbjudet, jojken är syndig och husmor straffar dem med riset.

Trettio år senare möter barnen husmor igen. Nu som vuxna. Men det är uppenbart att inget är glömt eller förlåtet.

Straff är bearbetad av Jenny Lindblad.

OM FÖRFATTAREN

Ann-Helén Laestadius är journalist och författare. Hon är född och uppvuxen i Kiruna och bor i dag i Solna.

INFÖR LÄSNINGEN

- Presentera bokens framsida för eleverna. Avslöja inte bokens titel. Be eleverna beskriva vad de ser. Vad tror de att boken handlar om?
- Låt eleverna läsa baksidestexten. Be därefter eleverna fundera över en bra titel. Låt eleverna jämföra sina förslag på titlar med varandra. Ge dem därefter den riktiga titeln. Var det någon titel som kom nära den riktiga?
- Diskutera om bokens omslag väcker er nyfikenhet eller inte. Finns det något som ni vill veta mer om? Be eleverna att beskriva omslaget med tre ord. Vilka tre ord väljer de?
- Sammanfatta gärna de här aktiviteterna skriftligt, så att ni har något att gå tillbaka till under och efter läsningen.

UNDER LÄSNING

Håll i gång de frågor som ni har ställt till boken inför läsningen. Vad var ni nyfikna på? Har ni fått veta det? Vad mer har ni fått veta och vad är ni nyfikna på nu?

Eleverna skriver frågor

Låt eleverna göra egna läsförståelsefrågor. Gå igenom med eleverna hur man kan ställa frågor på raderna, mellan raderna och bortom raderna. Modellera ett par frågor och låt sedan eleverna parvis skriva frågor till samtliga nivåer. För att arbetet med att skriva frågor ska bli meningsfullt ska eleverna också svara på varandras frågor. De upptäcker då att en del frågor är svåra att svara på. Detta ger mycket bra diskussioner kring hur en fråga ska ställas som andra ska kunna svara på.

EFTER LÄSNING

- Gå tillbaka till bokens omslag. Vilka tankar har ni kring bilden nu? Hur skulle omslaget också kunna se ut? Vad tycker ni om titeln nu? Vilka andra förslag på titel har ni?
- Har ni fått svar på de frågor som ni har ställt till texten? Finns det något som ni fortfarande undrar? Vad skulle ni vilja veta mer om?
- Vad minns ni mest ifrån texten? Vad tror ni att ni kommer att komma ihåg utav texten?
- Vad tyckte ni om boken och varför?

Sammanfatta en bok eller ett kapitel med post-it-lappar

- Eleverna ska skriva en händelse ur boken som de tycker är viktig på en post-it-lapp.
- Sedan ska de arbeta i grupp och jämföra händelserna med dem som sitter i gruppen. Sortera in händelserna i kronologisk ordning: början, mitten och slutet.
- Varje grupp ska välja en händelse att placera under varje rubrik. Eleverna diskuterar sig fram till vilken händelse som passar till respektive rubrik.
- En i gruppen presenterar sedan gruppens sammanfattning.

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

- Berätta något du kom att tänka på när du läste boken, till exempel en annan bok som var nästan likadan, eller något du hört eller upplevt. Försök också berätta vad i boken som fick dig att tänka på det.
- Om du skulle förklara vad den här boken handlar om för en person som inte har läst boken – vad skulle du säga då?
- Välj en person ur boken som du tycker att du hade mest gemensamt med. Vem var det och vad är det som ni har gemensamt?
- Har du lärt dig något medan du läste boken, vad i så fall?
- Vad är den här bokens viktigaste fråga och varför är just den viktigast?

Diskutera

- Vad tycker ni om boken och varför? Jämför era svar med varandra och försök komma fram till ett gemensamt omdöme om boken.
- Finns det något i boken som ni vill veta mer om? I så fall vad och varför?
- Vad tror ni att författaren vill ha sagt med boken?
- Hur skulle ni beskriva bokens konflikt, alltså vad vill personerna i boken och vad står i vägen för det? Kanske hittar ni flera konflikter, vilken är i så fall huvudkonflikten?
- Skulle ni vilja läsa någon mer bok av samma författare? Motivera ert svar.